

Vins de Tramuntana

Presentació de vins de l'Empordà a Platja d'Aro

Agust Ensesa Bonet
Escola de Tastavins del Gironès

Amb la intenció de reforçar el seu paper de principal referència enològica de les comarques de Girona i per facilitar-ne el coneixement per part dels professionals de l'hostaleria, comerç i turisme de la zona, alguns dels principals cellers de l'Empordà presentaran els seus vins i especialment les seves novetats a la comarca del Baix Empordà. L'acte, que compta amb el suport del Consell Regulador de la

Denominació d'Origen Empordà, es farà demà dilluns, dia 11 d'abril, de cinc a set de la tarda al magnífic i remodelat saló-mirador –de cara a la Mediterrània– de l'emblemàtic Hotel Costa Brava de Platja d'Aro, situat a Punta d'en Ramis d'aquesta localitat.

L'acte començarà amb una introducció per pendre consciència de la importància d'oferir als establiments vins de qualitat de casa nostra.

Tot seguit, la sommelier Anna Vicens farà una breu explicació sobre les nocions bàsiques per a l'elaboració d'una Carta de Vins, i s'acabarà amb un tast de vins ofert pels cellers elaboradors presents. També es repartirà informació gràfica sobre els vins i caves de les comarques gironines guardonats en el recent celebrat (ahir dissabte) XVI Concurs de Vins i Caves de Catalunya, Girovi 2011, que organitza Mestres Tastavins de Catalunya amb la col·laboració de l'Escola de Tastavins del Gironès.

Cal confirmar l'assistència al telèfon 972 21 32 34. Per a més informació: www.girovi.cat

Col·leccionisme

El tren d'Olot

Se celebra el centenari de la seva arribada a la capital garrotxina

Xavier Romero

La història del tren d'Olot a Girona va ser la més rocambolosa de totes les dels ferrocarrils de via estreta, coneguts popularment com carrilets, de les comarques gironines. D'altra banda, la seva vida fou de les més curtes que es coneixen, en haver-se inaugurat el darrer tram de la línia el 14 de novembre de 1911, i haver-se clausurat tot el tren el 15 de juliol de 1969, és a dir, uns escasos 58 anys de durada per al trajecte complet entre amdbues capitals de comarca. Ens trobem, doncs, davant d'un altre centenari, una xifra rodona que el proper novembre s'espera sigui recordada molt especialment pels garrotxins. Per la seva banda, els col·leccionistes, a l'aguait sempre davant d'aquestes commemoracions, repassaran llurs fons per ordenar i consultar aquells vestigis fonamentalment de paper que hi puguin conservar, com podrien ser postals de l'estil de la que reproduïm, i que per tractar-se d'una època recent se'n troben fàcilment a l'abast.

L'«olotú» va ser el petit tren de via més ampla dels gironins (Sant Feliu de Guíxols, Palamós i Banyoles –perllongació de l'anterior–), tot just un metre, quan els altres no passaven dels 750 centímetres. L'especial orografia del traçat precisava sens dubte de màquines d'una major envergadura i potència, per salvar desnivells que en el cas del coll d'En Bas s'acostava als 600 metres d'alçada.

La història, com dèiem, es pot considerar antològica, i arrenca des de l'any 1844, quan es presentà el primer projecte, « Camino de Hierro titulado de la Serenísima Señora Infanta Dª María Luisa Fernanda, desde las minas de carbón de piedra inmediatas a San Juan de la Abadesas al puerto de Rosas ». L'empresa concessionària, per la seva banda, tenia també un nom ben curiós, «Sociedad El Veterano Cabeza de Hierro ».

Per motius econòmics, aquesta iniciativa no es va portar a terme, i durant els anys posteriors sorgirien diferents projectes amb uns recorreguts ben diversos –Torrelló, Anglès, Santa Coloma, Massanes...–. Finalment, el 21 de maig de 1891 es constituí a Anglaterra l'entitat « The Olot & Gerona Railway Company Ltd ».

UNA INAUGURACIÓ ACCIDENTADA

Les obres s'encetarien definitivament l'any 1892, en el tram Anglès-Amer, però no seria fins al 13 de novembre de 1895 quan s'inauguraria la primera secció, els 22 quilòmetres d'Amer a Salt. Els dos quilòmetres entre aquesta vila i Girona van ser inaugurats el 10 de gener de 1898; fins a les Planes, el 15 de maig de 1900; el tram les Planes-Sant Feliu de Pallarols, el 10 de gener de 1902; i finalment el tall final, fins a Olot, en la data esmentada anteriorment, amb descarrilament de la màquina inclòs, cosa que va fer endarrerir l'arribada, i que el dinar d'inauguració es convertís en un sopar.

El dia 26 d'octubre de 1927 giraren viatge de Girona a la capital garrotxina el rei Alfons XIII i la seva família; el juliol del 1936 s'encarregà de l'explotació del tren un comitè d'obriers; el febrer del 1939 i davant l'arribada dels nacionals, se'n volarien diversos ponts i trams; l'any següent es reprendrien les obres per recuperar la normalitat, tot i les inundacions, i l'atemptat patit el 16 de maig de 1946. Posteriorment s'arribaria a un conveni amb el tren de Sant Feliu per a una explotació conjunta, i finalment, el setembre de 1963 passaria l'administració a mans de l'«Explotación de FF.CC. por el Estado», antecessor de «Ferrocarriles de Vía Estrecha » (FEVE), entitat que l'any 1969 liquidaria les dues línies existents a les comarques gironines, a banda de les altres dues de via ampla i internacionals.

Gironins del segle XIX

Josep Preses Marull

Al sortir de palau, la brisa va ser com una bufetada de realitat. El que es deia i el que es vivia allà dins no tenia res a veure amb el que passava al carrer, i el pitjor és que aquella dona no feia cap esforç per adonar-se'n. N'estava tip.

Josep Preses Marull va néixer a Sant Feliu de Guíxols. Algunes fonts diuen que el 1770; altres que el 1775. Sigui com sigui, de ben jove va marxar a Buenos Aires, on el seu oncle treballava d'apotecari. La bona posició econòmica del seu parent va fer possible que fes estudis universitaris: primer dret canònic i després el doctorat en teologia.

Entre 1806 i 1807 l'Imperi Britànic va intentar conquerir els territoris americans que eren possessió d'Espanya. Preses es va posicionar a favor dels anglesos, i això va fer que quan la monarquia hispànica va frenar l'atac comandat des de Londres, hagués de fugir al Brasil. La bona relació amb els anglesos li va permetre introduir-se a la cort imperial de Rio de Janeiro, i a partir de 1808 va convertir-se en el secretari particular de la infanta Carlota Joaquina, una de les personalitats més interessants de principis del segle XIX. Filla de Carles IV d'Espanya i esposa del rei de Portugal, era una conspiradora nata. Primer va intentar arraconar el seu marit per apropiarse de la corona lusitana i després, amb Preses de secretari, va fer passos per ocupar el tron d'Espanya aprofitant que el seu germà Ferran VII havia perdut el poder arran de la invasió de Napoleó. Precisament la guerra amb els francesos havia obligat a traslladar la cort portuguesa a Brasil i, des d'allà Carlota Joaquina utilitzà Preses com a enviat en diverses missions a Europa per aconseguir els seus propòsits.

La relació entre tots dos es va anar deteriorant, sobretot per les falses promeses i desmesurades pretensions de la Infanta. Com a resposta, el guixolenc va escriure Memorias secretas de Doña Carlota Joaquina de Borbón el 1830, quan residia a Bordeus, on s'havia acabat refugiant amb altres liberals perseguits per l'absolutista Ferran VII, que havia recuperat el tron espanyol. Quan va morir el monarca, Preses es va beneficiar d'una amnistia política concedida per la regent Maria Cristina el 1834.

A partir d'aleshores, va viure a Madrid, on va morir el 1842. Va deixar escrits diversos llibres sobre la relació política d'Espanya amb les seves colònies americanes.

Xavier Carmaniu Mainadø
Historiador i periodista